

Električni, elektronički i zeleni urbani transportni sustav – eGUTS

Referentni broj Ugovora DTP1-454-3.1-eGUTS

D4.3.1 Priručnik za razvoj Lokalnog akcijskog plana

Odgovorni Partner
Sveučilište u Mariboru

Verzija 1.0
Siječanj, 2018.

Napomena: Stavovi izneseni u ovom dokumentu ne predstavljaju službeni stav Europske unije već su isključivo stajalište autora (eGUTS projektnog partnera). Ni institucije ni tijela Europske unije pa ni tijela i osobe koje djeluju u njihovo ime, kao i sam autor, ne smatraju se odgovornim za upotrebu informacija koje su ovdje navedene.

Razina diseminacije	Javno
Komponenta i faza projekta	D 4. 3. 1
Odgovorni partner	Sveučilište u Mariboru
Urednik	Katja Hanžič
Autor(i)	Katja Hanžič (UM)
Očekivani datum isporuke	31/12/2017
Stvarni datum isporuke	26/2/2018
Status (F: finalni, D: draft)	F
Naziv dokumenta	eGUTS_RP4_3_LAP_Priručnik

Sadržaj

eGUTS pristup razvoju Lokalnog akcijskog plana (LAP)	Error! Bookmark not defined.
Lokalni akcijski plan	Error! Bookmark not defined.
Edukativni materijali	Error! Bookmark not defined.
Modul 1: Lokalni akcijski plan.....	9
Modul 2: Javna infrastruktura za punjenje.....	Error! Bookmark not defined.
Modul 3: e-Autobusi u javnom gradskom prijevozu	Error! Bookmark not defined.
Modul 4: Električna vozila općinskog/gradskog voznog parka.....	Error! Bookmark not defined.
Modul 5: e-najam – e-postaje i e-zalihe	Error! Bookmark not defined.
Modul 6: Druge razvojne mjere	Error! Bookmark not defined.

eGUTS pristup razvoju Lokalnog akcijskog plana (LAP-a)

Gradovi i općine sve više podupiru razvoj elektromobilnosti te predlažu različite mjere za njegovo unapređenje i povećanje zastupljenosti. Kako bi se podržali njihovi naponi povezani s razvojem elektromobilnosti, u sklopu ovog projekta izrađen je Priručnik za razvoj Lokalnog akcijskog plana (dalje u tekstu: LAP), edukativni materijali i Nacrt Lokalnog akcijskog plana odnosno prijedlog strukture LAPa. eGuts Priručnik za razvoj LAP-a sadržava detaljan „korak-po-korak“ opis razvoja istog, kao i Nacrt samog LAP-a, nadopunjen edukativnim materijalima.

Sastavni dijelovi „eGUTS Priručnik za razvoj LAP-a“ su:

- Smjernice (Opis poslova) za izradu Lokalnog akcijskog plana (eng. *Local Action Plan Terms of Reference – LAP ToR*): dokument opisuje metodologiju razvoja LAP-a
- Nacrt Lokalnog akcijskog plana (eng. *Local Action Plan Template – LAP template*): koji specificira kompletan sadržaj LAP-a.

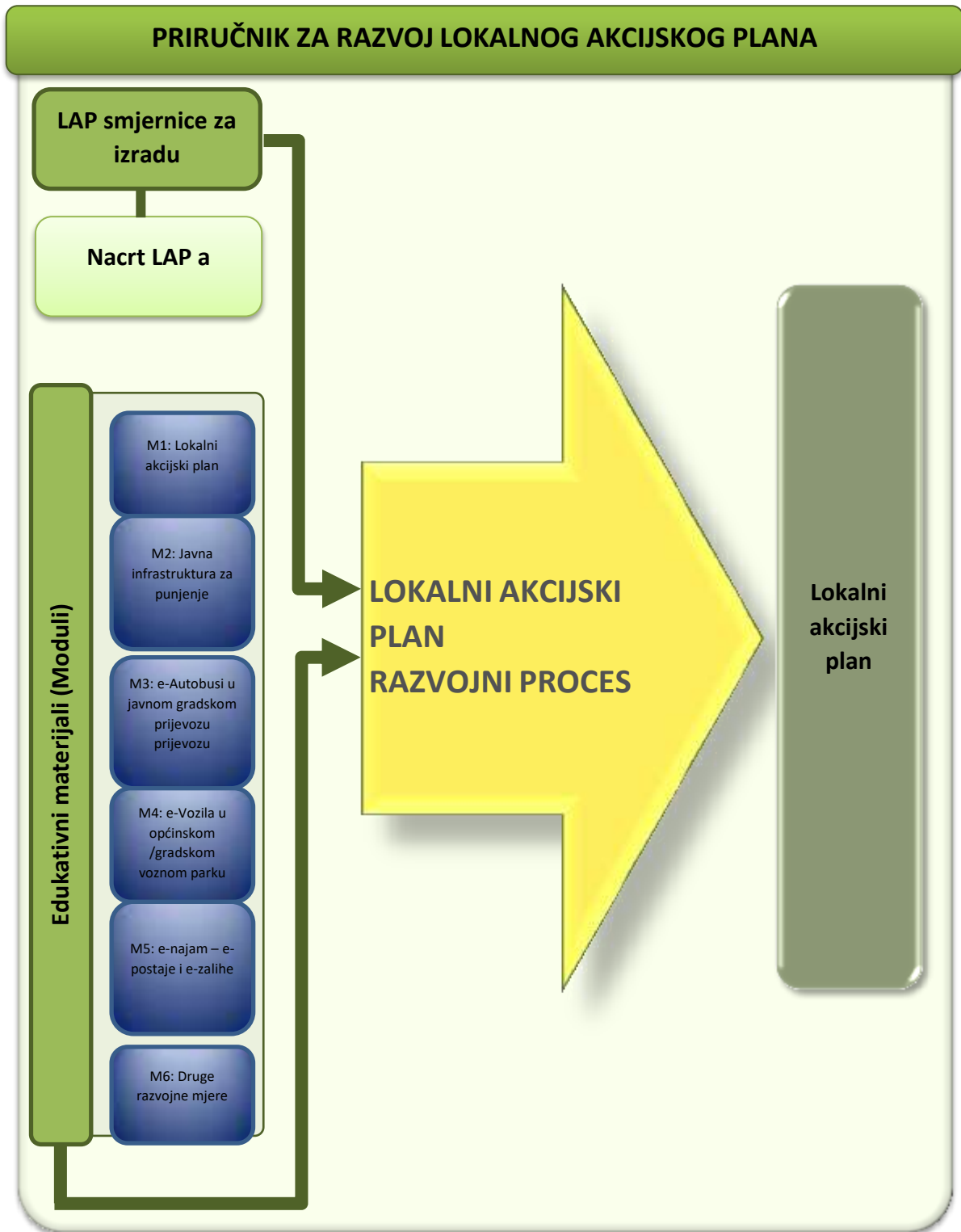
Pored toga razvijeni su i eGUTS edukativni materijali. Edukativni materijali sastoje se od šest modula od koji je svaki posvećen određenoj temi.

- M1: Lokalni akcijski plan (LAP razvojni proces)
- M2: Javna infrastruktura za punjenje
- M3: e-Autobusi u javnom gradskom prijevozu
- M4: e-Vozila općinskog/gradskog voznog parka
- M5: e-najam – e-postaje i e-zalihe
- M6: Druge razvojne mjere (s naglaskom na elektromobilnost)

eGUTS proces razvoja Lokalnog akcijskog plana uključuje sljedeće korake:

1. Proučite i shvatite smjernice za razvoj LAP-a (eng. *LAP ToR*).
2. **Uključite ključne** dionike u sam proces razvoja.
3. Formirajte **radnu skupinu** odgovornu za razvoj LAP-a.
4. **Educirajte radnu skupinu** (i sudionike) koristeći edukativne materijale (moduli M1 – M6).
5. Upoznajte se s **nacrtom LAP-a** (eng. *LAP Template*).
6. **Pregledajte nacionalne strategije i planove** i identificirajte mjere/aktivnosti povezane s razvojem elektromobilnosti koje trebaju biti sastavni dio LAP-a.
7. Prilagodite Nacrt LAPa svojim potrebama i **unesite mjere/aktivnosti** (povezane s razvojem elektromobilnosti) koje se trebaju implementirati.
8. Održite **koordinaciju s vijećnicima Gradskog vijeća u vezi pripreme LAP-a**.
9. Održite javne konzultacije (nije obavezno).
10. **Podnesite** LAP Gradskom vijeću.
11. Gradsko vijeće službeno usvaja LAP.
12. **Implementirajte LAP, pratite implementaciju i ažurirajte ga periodično.**

U nastavku je prikazan tijek razvoja Lokalnog akcijskog plana (LAP-a):

Lokalni akcijski plan

Lokalni akcijski plan (dalje u tekstu: LAP) predstavlja centralni dio sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem na nacionalnoj razini stoga je neophodno da isti bude ažuran i na snazi. LAP predstavlja okvir za budući razvoj određenog područja, predlaže mjere i rješenja uzimajući u obzir specifične aspekte društva (mobilnost, stambeno zbrinjavanje, komunalna i društvena infrastruktura, gospodarski razvoj i sl.). Ujedno predstavlja i temelj za očuvanje okoliša i prilagođavanje klimatskim promjenama.

Lokalni akcijski plan treba jasno definirati što, kada, gdje i na koji način se njime namjerava postići u određenom području. To se može učiniti postavljanjem konkretnih mjera koje treba provesti, akcija koje treba poduzeti ili kroz politike utemeljene na kriterijima koje treba uzeti u obzir prilikom njegova razvoja.

Lokalni planovi trebaju biti prilagođeni potrebama određenog područja, biti u skladu s nacionalnim strategijama, planovima i politikama razvoja. Isti bi se trebali usredotočiti na ključna pitanja koja treba riješiti i biti realni u njihovoj procjeni. LAP bi trebao nastojati ispuniti objektivno procijenjene razvojne i infrastrukturne potrebe područja i njegove okolice, gdje je to moguće.

U tom smislu lokalni akcijski plan za razvoj elektromobilnosti strukturiran je i planiran dokument za promicanje i unaprjeđenje elektromobilnosti u općini/gradu. On pomaže općinama/gradovima definirati kratkoročne i dugoročne mjere razvoja, nositelje aktivnosti i ključne dionike. U suštini LAP predstavlja konkretan plan provedbe mjera za unaprjeđenje elektromobilnosti u određenoj općini/gradu. Njegov glavni cilj prepoznati i detaljno opisati konkretne mjere/akcije koje treba provesti.

Ukratko, lokalni akcijski plan bavi se sljedećim glavnim elementima (4 elementa):

1. Specifični zadaci: što se želi postići i tko je odgovoran za izvršenje navedenih aktivnosti?
2. Vremenski horizont: u kojem vremenskom periodu će se izvršiti navedene aktivnosti?
3. Alokacija resursa: dostupna/potrebna financijska sredstva za izvršenje određene aktivnosti?
4. Praćenje: kako će se pratiti njegov napredak i promjene i tko je za to odgovoran?

Gradovi i općine imaju različite polazišne točke i motivaciju za razvoj LAP-a, stoga će rezultati varirati – ne postoji jedan, unificirani model LAPa. Krajnja, konačna verzija LAPa ovisi o potrebama lokalne zajednice. Ovdje opisana metodologija za izradu LAP-a je prilično općenita, što omogućuje prilagodbu lokalnim prioritetima i kontekstu. Kako bi plan bio obvezujući, trebao bi biti odobren u službenom postupku donošenja odluka u općini/gradu.

Kako bi se podržali gradovi i općine u razvoju LAP-a, razrađena su dva dokumenta:

1. Smjernice za izradu LAPa (dodatak 1)
2. Nacrt LAPa (dodatak 2)

Smjernice za izradu LAPa

Smjernice za izradu LAPa (opis poslova) definira sve aspekte koje bi kreatori politike (tim/grupa uspostavljen za pripremu lokalnog akcijskog plana) trebali poduzeti prilikom definiranja i izrade LAP-a za razvoj elektromobilnosti u općinu/gradu. On definira smjer razvoja/prioritete, odgovornost za izvršenje i potrebne resurse kako bi se postigli ciljevi definirani planom.

Nacrt LAPa

Nacrt LAPa prati „Smjernice za izradu“, dokument koji definira elemente i sadržaj LAPa. Isti sadrži i kratko objašnjenje sadržaja svakog poglavlja plana. Nacrt LAPa je model lokalnog akcijskog plana, ali ne treba ga smatrati „strogo definiranim“ ili fiksnim jer se može mijenjati sukladno potrebama svakog grada/općine. Lokalne okolnosti i ciljevi bi trebali utjecati na konačnu verziju LAP-a. Nacrt bi se trebao koristiti zajedno sa smjernicama za izradu (eng. LAP ToR). Iste detaljno opisuju svako poglavlje lokalnog akcijskog plana.

Za daljnju podršku razvijeni su edukativni materijali. Kratko predstavljanje materijala dano je u nastavku.

Edukativni materijali

Kako bi podržali kreatora politike u razvoju Lokalnog akcijskog plana razvijeni su edukativni materijali o različitim temama (s naglaskom na elektromobilnost). Oni pružaju uvid u pitanja koja se odnose na različite aspekte e-mobilnosti u urbanim područjima. Korištenje edukativnih materijala će unaprijediti sposobnosti i kompetencije kreatora politike na području e-mobilnosti, omogućiti bolje razumijevanje potreba i potencijalnih ograničenja u cilju pripreme realnog i izvedivog akcijskog plana. LAP edukativni materijali podijeljeni su u šest jedinica/modula koji se bave različitim temama. Prvi modul bavi se procesom razvoja lokalnog akcijskog plana. On pruža osnovne opise, terminologiju i objašnjenja kako bi bolje razumio koncept razvoja. Ovaj modul definira metodologiju razvoja lokalnog akcijskog plana zajedno s praktičnim primjerima.

Drugi moduli razmatraju mjere e-mobilnosti koje se mogu implementirati putem LAP-a. Budući da je popis mogućih mjera i aktivnosti prilično opsežan, mjere i akcije su grupirane te su pripremljeni materijali za svaku grupu mjera. Grupirani su kako slijedi:

- M2: Javna infrastruktura za punjenje
- M3: e-Autobusi u javnom gradskom prijevozu
- M4: Električna vozila općinskog/gradskog voznog parka
- M5: e-najam – e-postaje i e-zalihe
- M6: Druge razvojne mjere

o sustav naplate parkinga,

o ceste rezervirane za promet motornim vozilima, odvojene kolničke trake

o zone ograničenog pristupa vozilima.

Edukativni materijali bit će izrađeni u elektroničkom obliku i jednostavni su za korištenje (moguće ih je koristiti bez angažiranja vanjskih stručnih suradnika). U sklopu eGUTS projekta organizirat će se radionice za svaki od navedenih modula kako bi se lokalna radna skupina/tim uspostavljeno za izradu LAPa i dionici akcijskog plana educirali o pojedinoj temi. Lokalni/nacionalni stručnjaci s područja urbane mobilnosti, moraju sudjelovati na edukativnim radionicama. Stručnjak može biti jedan od zaposlenika eGUTS partnera, član Transnacionalnog stručnog vijeća ili vanjski stručnjak na predmetnoj temi. Očekuje se da će polaznici prethodno proučiti predmetne materijale i koristiti radionice za raspravu i za dobivanje odgovora na određena pitanja od strane stručnjaka. Radionice bi trebale biti relativno kratke (maksimalno 3 sata) i interaktivne – što znači da će se od sudionika očekivati prethodno proučavanje dotičnog materijala kako bi se omogućila dobra rasprava i razmjena mišljenja.

Unutar eGUTS projekta potrebno je provesti radionice za svih šest modula. Izvan projektnog konzorcija, neovisno o projektu eGUTS, gradovi sami odlučuju o tome koje module treba implementirati – ovisno o potrebama svakog grada. Na primjer, ako grad planira uvođenje e-Autobusa u sustav javnog gradskog prijevoza onda bi se trebao odlučiti barem za module „M2 Javna infrastruktura za punjenje“ i modul „M3 e-Autobusi u javnom gradskom prijevozu“.

Kreatorima politike i sudionicima u razvoju LAP-a dostupni su kompletni edukativni materijali podijeljeni u šest modula. Edukativni materijali su izrađeni u elektroničkom obliku. Pristup materijalima je neograničen i besplatan.¹

Sadržaj materijala za obuku za svaki modul:

Modul 1: Lokalni akcijski plan

Ovaj se modul bavi sljedećim temama:

- Definicija i terminologija LAP-a
- Razvojni proces LAP-a
 - o Obveze i odgovornosti
 - o Postojeći strateški dokumenti
 - o Formulacija akcijskog plana
 - o Usvajanje LAP-a
 - o Provedba i praćenje

Modul 2: Javna infrastruktura za punjenje

Ovaj se modul bavi sljedećim temama:

- Naknada za korištenje određene infrastrukture
- Vrijeme punjenja i infrastruktura
- Potražnja i očekivana upotreba
- Lokacijsko planiranje i razmatranje infrastrukturne mreže
- Spremnost zajednice na suradnju
- Sigurnost
- Promidžba

Modul 3: e-Autobusi u javnom gradskom prijevozu

Ovaj se modul bavi sljedećim temama:

- Tipologija e-Autobusa – Prednosti i nedostaci
- Infrastrukturni zahtjevi i zahtjevi za punjenje
- Nabava električnih autobusa kao dijela voznog parka u javnom prijevozu
- *Mikro* prijevoz - javni prijevoz
- Promidžba

Modul 4: Električna vozila općinskog/gradskog voznog parka

Ovaj se modul bavi sljedećim temama:

- Vrste električnih vozila (e-bicikle, e-automobili, e-kombi, e-kamioni)
- Općinski/gradski vozni park
- Infrastruktura za punjenje električnih vozila
- Promidžba

Modul 5: e-najam – e-postaje i e-zalihe

¹ Kada edukativni materijali budu gotovi, link za preuzimanje će biti dostupan ovdje

Ovaj se modul bavi sljedećim temama:

- Bicikle i e-bicikle
- e-Automobili
- Stanice za iznajmljivanje električnih vozila
- Sigurnost i osiguranje
- ITS (*Intelligentni transportni sustav*) podrška
- Promidžba

Modul 6: Druge razvojne mjere

Ovaj se modul bavi sljedećim temama:

- Parkirališne pristojbe (naknade, itd.)
- Ceste rezervirane za promet motornim vozilima, odvojene kolničke trake
- Zone ograničenog pristupa vozilima
- eTaxi (poticaji i porezne olakšice)
- Naplata cestarine
- Lokalni porezi